

Curs 2

Codi :22815 Assignatura : Sistema i programes d'educació no formal

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Educació Social, 4 crèdits

Departament: Pedagogia Sistemàtica i Social

Professors: Sònia Fajardo Martinez

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

1. Conèixer i reflexionar la conceptualització actual de l'educació no formal i la relació amb l'educació formal i informal.
2. Analitzar les diferents metodologies, els processos de planificació, tècniques, i avaluació a l'educació no formal.
3. Identificar i analitzar els diferents àmbits i programes de l'educació no formal: lleure educatiu, educació d'adults, educació ambiental, educació compensatòria, educació en l'àmbit penitenciari, educació pel consum responsable, acció comunitària, educació per la salut, entre d'altres.
4. Valorar les diferents oportunitats d'actuació dels educadors socials dins els programes d'educació no formal.
5. Realitzar l'anàlisi crític i d'aprofundiment dels diferents àmbits mitjançant les pràctiques de l'assignatura.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

Bloc temàtic A: Epistemologia

Tema 1 L'educació no formal: conceptualització i planificació

- Conceptualització de l'EDUCACIÓ NO FORMAL.
- Origen i evolució de l'educació no formal.
- Reptes actuals de l'educació no formal.
- La PLANIFICACIÓ de l'educació no formal
- el disseny per a la intervenció social
- L'anàlisi de necessitats formatives en l'àmbit de l'educació no formal
- Els objectius formatius i el desenvolupament de competències
- Tècniques i recursos didàctics
- L'avaluació a la intervenció socioeducativa.

Bloc temàtic B: Fonaments i principis dels ÀMBITS DE L'EDUCACIÓ NO FORMAL

Tema 2. Lleure educatiu.

Tema 3. Educació ambiental i conservació del patrimoni.

Tema 4. Intervenció en la indaptació social. Educació compensatòria..

Tema 5.L'acció comunitària. La mediació comunitària.

Tema 6. L'intervenció socioeducativa amb gent gran.

Tema 6. Educació d'adults.

Tema 7. Formació i orientació laboral.

Tema 8. Educació per la salut

Tema 9. L'animació sociocultural

Bloc temàtic 3: Fonaments professionals

- L'educador/a social i l'educació no formal: reptes actuals i de futur
- Les competències professionals de l'educació social: habilitats comunicatives, interpersonals i de planificació.

Competències professionals a desenvolupar

- o Desenvolupar una visió global de l'actualitat i reptes de l'educació no formal
- o Analitzar críticament la complexitat de la societat actual i les possibilitats que ofereix l'educació no formal

- o Detectar necessitats de socioeducatives en els diferents àmbits d'educació no formal
- o Resolució de necessitats mitjançant l'intervenció de l'educació no formal
- o Planificació i elaboració d'un programa d'intervenció d'educació no formal
- o Avaluar programes i materials didàctics i instruments
- o Desenvolupar competències actitudinals: comunicació, treball en equip, relació interpersonal, iniciativa, autonomia

3. Avaluació

La metodologia utilitzada a l'assignatura es basa en activitats realitzades a l'aula:

- exposició del professor
- exposicions grupals dels alumnes
- activitats a l'aula
- debats i seminaris
- prova de control dels coneixements

i activitats fora de l'aula:

- aprofundiment dels treballs grupals i individuals
- recerca d'informació
- lectures d'ampliació dels temes

A més, aquesta assignatura funciona amb el recurs del Campus Virtual. En aquest espai els estudiants trobaran materials (fitxes de lectura, guions de treball, fitxes d'observació i avaluació,...) que els ajudaran a confeccionar els treballs en grup i els treballs individuals,...)

L'avaluació es realitza mitjançant una carpeta d'aprenentatge que consta de diferents pràctiques grupals, a més es realitzaran pràctiques individuals, també es tindrà en compte la participació de l'alumne/a.

4. Fonts d'informació bàsica

Bibliografia recomanada

- AGUADO, VICENÇ I ALTRES (2008) El sistema de serveis socials a Catalunya. Garantir drets prestat serveis. Barcelona: Genarlitat de Catalunya. Institut d'Estudis Autònoms.
- AMORÒS, P./AYERBE, P (2000) Intervención educativa en inadaptación social. Madrid: Síntesis
- ANGEL PÍO Y OTROS. (2004) Didáctica general: Modelos y estrategias para la intervención social. Madrid: Editorial Universitas, SA
- AA.VV. (1990) La ciutat educadora. Barcelona: Ajuntament de Barcelona. (28 textos)
- AA.VV. (1991). La Educación no formal, una prioridad de futuro. Madrid: Fundación Santillana.
- BARBERO, J.M.; CORTES, F. (2005) Trabajo comunitario, organización y desarrollo social. Madrid: Alianza.
- BECK, U (1999) ¿Qué es la globalización? Barcelona: Paidós.
- BOLIVAR, A. (2007) Educació para la ciudadanía. Algo más que una asignatura. Barcelona: Graó.
- CARIDE, J.A. (2005) Las fronteras de la Pedagogía social. Perspectivas científica e histórica. Barcelona: Gedisa.
- COOMBS, P.H. et al. (1985). La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales. Col. Aula XXI. Madrid: Ed. Santillana
- CORTINA, A. (1997) Ciudadanos del mundo. Alianza: Madrid.
- FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI (2003) "Eduquem més enllà de l'horari lectiu" Accessible a: <http://www.esplai.org/eduquem-mes.htm>
- GASCÓN, M.C. (1991). La Radio en la educación no formal. Madrid: CEAC
- HERRERA, M.; CASTÓN, P. (2003) Las políticas sociales en las sociedades complejas. Ariel: Barcelona.
- JOLONCH, A. (2002) Educació i infància en risc. Barcelona: Centre d'Estudis Contemporanis
- La BELLE, T. J. (1989). Educación no formal y cambio social en América. México: Nueva Imagen.

- LAMATA, R. i DOMÍNGUEZ, R. (Coords.) (2003). La construcción de procesos formativos en Educación no formal. Madrid: Ed. Narcea
- LOPEZ DE CEBALLOS, P. y otros (2001) Un método de evaluación formativa en el campo social. Madrid: Popular.
- LLENA, ASUN I OTROS "008). 10 ideas clave. La acción comunitaria. Barcelona: Graò.
- LUQUE DOMINGEZ, PEDRO ANTONIO (2004) Educación social e inmigración. Sevilla: Sociedad Ibérica de Pedagogia.
- NUÑEZ, V. (Coord.) (2002) La educación en tiempos de incertidumbre: las apuestas de la pedagogia social. Barcelona: Gedisa
- MARCHIONI, M. (Coord.) (2001) Comunidad y cambio social. Teoria y praxis de la acción comunitaria. Madrid: Popular.
- MONTERO, V. M. (1996). Sistemas y programas de educación no formal. Barcelona: Tot Editorial.
- ORTEGA, J. (1999) Educación social especializada. Barcelona: Ariel.
- ORTEGA, J. (1999) Pedagogía social especializada. Barcelona: Ariel.
- PEREZ SERRANO, G. (1993) Elaboración de proyectos sociales. Narcea. Madrid..
- PEREZ-CAMPANERO, M.P. (1991) Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa. Narcea. Madrid..
- PLANELLA, J.; VILAR, J. (Eds.) (2003) L'educació social: projectes, perspectives i camins. Pleniluni: Barcelona.
- PUIG, J. Mª i TRILLA, J. (1996). Pedagogía del ocio. Barcelona: Ed. Laertes.
- REQUEJO, A (2003) Educación permanente y educación de adultos. Barcelona: Ariel.
- RIERA, J. (1998) Concepto, formación y profesionalización de el educador social, el trabajador social y el pedagogo social. Valencia: Nau Llibres.
- RIBERAS, G.; VILAR, J.; PUJOL, P. (2003) Disseny de les intervencions socioeducatives. Pleniluni: Barcelona.
- RODRIGUEZ, M (2005) Introducción a la educación socioambiental desde la pedagogía social
- ROZENBLUM, Sara (2007) Mediación. Convivencia y resolución de conflictos en la comunidad. Barcelona: Graò.
- SARRAMONA, J. (ed.) (1992). La Educación no formal. Barcelona: Ed. CEAC
- SARRAMONA, J. et al. (1998). Educación no formal. Barcelona: Ariel
- SARRATE, Mª. L. (Coord.) (2002) Programas de animación sociocultural. Madrid: Universidad Nacional de Educación a distancia.
- SEN, A. (2000) Desarrollo y libertad. Barcelona: Planeta.
- TRILLA, J. (1986). La educación informal. Barcelona: PPU.
- TRILLA, J. (1993). Otras educaciones: animación sociocultural, formación de adultos y ciudad educativa. Barcelona: Ed. Anthropos
- TRILLA, J. (Coordinador) (1997). Animación sociocultural. Teorías, programas y ámbitos. Ariel: Barcelona.
- TRILLA, J. et al. (1998). La educación fuera de la escuela: ámbitos no formales y educación social. 3ª ed. Barcelona: Ariel
- WENGER, E. (2001) Comunidades de práctica. Barcelona: Paidós